

Dosarul nr. 2ra-504/2022
2-19201532-01-2ra-08042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

01 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Străisteanu Gheorghe,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Străisteanu Gheorghe împotriva lui Petru Lungu cu privire la constatarea încălcării
dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și libera circulație, compensarea
prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 decembrie 2019, Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Petru Lungu, cu privire la constatarea încălcării dreptului de
a nu fi supus la tratamente degradante și dreptului la libera circulație, precum și
compensarea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la data de 18
septembrie 2019, ora 18:45, conducea regulamentar pe strada Alba Iulia, 202, mun.
Chișinău automobilul care îi aparține cu drept de proprietate, iar un alt conducător
al altui automobil cu nr. de înmatriculare XXX, încălcând intenționat regulile de
circulație, a blocat trecerea pe drumul public din preajma magazinului „Linela”,
astfel creând situație de accident.

Ulterior, la 23 septembrie 2019, a depus plângere la Inspectoratul Național de
Patrulare prin care a solicitat stabilirea persoanei vinovate și tragerea la răspundere
conform prevederilor legislației în vigoare. La data de 08 noiembrie 2019 a fost
audiat de către agentul constatator și recunoscut prin ordonanță, în calitate de
victimă, iar în privința lui Lungu Petru a fost întocmit procesul-verbal cu privire la
contravenție nr. MAI04859833. Contravenientul a recunoscut fapta ilegală comisă,
însă a refuzat să repare prejudiciul material și moral cauzat, în rezultatul acțiunilor
ilegale comise.

A relatat reclamantul că a suferit psihic, fapt manifestat prin sentimentul de
anxietate, stres, neliniște, perturbarea vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea

savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise de lege, sentimente de frustrare, nedreptate și umiliri, nervi, griji, afectare sufletească, astfel, estimând prejudiciul moral cauzat prin contravenție în sumă de 5 000 de lei.

La 09 decembrie 2019, a expediat în adresa lui Lungu Petru somație prin care a solicitat repararea benevolă a prejudiciului material și moral cauzat, însă în termenul stabilit de lege și în somație, nu a primit răspuns, prin urmare, consideră că în temeiul prevederilor Constituției Republicii Moldova, Codului civil și Convenției Europene a Drepturilor Omului este în drept să înainteze prezenta acțiune civilă în instanța de judecată.

A invocat reclamantul că, Lungu Petru a fost recunoscut vinovat și sancționat contravențional, iar în procesul-verbal de audiere a contravenientului, Lungu Petru a indicat că recunoaște învinuirea ce i se impută, decizia și ordonanța privind recunoașterea lui Străisteanu Gheorghe în calitate de victimă, devenind irevocabile.

A susținut reclamantul că, prejudiciul moral și material este în legătură directă cu acțiunea ilegală a lui Lungu Petru or, este înafara oricăror dubii că Lungu Petru a acționat vădit ilegal, ignorând intenționat prevederile legislației în vigoare cu privire la Regulamentul circulației rutiere,

Reclamantul a menționat că, mărimea prejudiciului moral cauzat este de 5 000 de lei, sumă care este cu mult mai mică decât mărimea sumelor oferite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauze similare împotriva Moldovei.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată și emiterea unei hotărâri judecătorești prin care să se dispună constatarea încălcării dreptului lui Străisteanu Gheorghe de a nu fi supus la tratamente degradante și a dreptului la libera circulație, comis de Lungu Petru precum și încasarea din contul lui Petru Lungu în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe, a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și a dreptului la libera circulație.

Prin hotărârea din 09 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 02 iulie 2019, Străisteanu Gheorghe a declarat apel prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă cerere de chemare în judecată.

Prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de Străisteanu Gheorghe și a fost menținută hotărârea din 09 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, apelantul Străisteanu Gheorghe nu a indicat careva argumente plauzibile, în urma cărora s-ar constata netemeinicia hotărârii primei instanțe or, în cererea de apel, apelantul a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, dar fără a demonstra prin careva probe încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de fond a acestor norme legale. Astfel, prima instanță a examinat cauza în conform prevederilor legislației în vigoare. Argumentele apelantului ce țin de legalitatea și temeinicia actului judecătorec fiind declarative or, Străisteanu Gheorghe pretinde la existența unei alte stări de fapt și aplicabilitatea altor norme de drept material, înaintând critici formale și subiective împotriva hotărârii date de prima instanță.

La 02 martie 2022, Străisteanu Gheorghe, a declarat recurs împotriva deciziei

instanței de apel din 16 februarie 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a aplicat eronat normele dreptului material și procesual, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, astfel interpretând în mod eronat legea.

Relatează recurentul că în cazul constatării încălcării dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante, a dreptului la respectarea onoarei, demnității și reputației profesionale, în mod obligatoriu se repară și prejudiciul moral cauzat prin acordarea unei satisfacții morale echitabile. Or, încasarea acestuia, constituie o obligație impusă prin lege. În motivarea hotărârii sale instanța judecătorească este obligată să indice circumstanțele constatate de instanță, probele veridice pe care se întemeiază concluziile privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe.

Consideră recurentul că instanțele judecătorești naționale sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 par. 1 din Convenția Europeană.

La 08 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către Străisteanu Gheorghe, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 158).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 februarie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la data de 30 martie 2022, (f.d. 137)

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Străisteanu Gheorghe, s-a conformat prevederilor legale declarând recurs la 02 martie 2022 împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în

care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Străisteanu Gheorghe, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Străisteanu Gheorghe.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh